

tijd later zag ik ze in dezelfde streek, niet ver van Augustinusga, weer in een stille vaart. Ik begon toen wat nauwkeuriger op te letten en zag de plant ook nog in de nabijheid van Grijskerke, eveneens in water, waardoor weinig schepen varen.

Deze zomer bracht ik de vakantie door in het Z.O. van Friesland en vond daar de watergentiaan op meerdere plaatsen in de Opsterlandsche Compagnonsvaart, n.l. tusschen Oosterwolde en Appelscha, bij Donkerbroek, onder Wijnjeterp en Hemrik. Het aantal planten, dat ik daar zag, was niet groot. Maar in een drietal zijvaarten (wijken) van de Compagnonsvaart, waren enkele plekken op het water heelemaal geel gekleurd door de bloeiende planten.

Een paar dagen van mijn vakantie vertoefde ik in Oosterzee, bij het Tjeukemeer dus. In een vaart onder dit dorp en eveneens in een vaart onder Follega, daar niet ver vandaan, was de watergentiaan vrij talrijk.

Kort geleden merkte ik ze ook nog op (een enkele bloeiende plant maar) in het gedeelte van het Hoendiep bij Grijskerk, waar niet meer gevaren wordt, omdat het kanaal daar enkele jaren geleden is omgelegd.

Mijn vraag, naar aanleiding van bovengenoemde waarnemingen is nu: heeft de watergentiaan zich de laatste jaren uitgebreid in Friesland en misschien ook in andere provinciën? Plantenkenner in Friesland, wie ik om inlichtingen vroeg, konden me hier omtrent geen zekere mededeeling doen. Wellicht kunnen lezers van „De Levende Natuur” antwoord op mijn vraag geven.

Groningen, 16 Sept. '34.

H. v. D. HEIDE.

De uitocht der Meezenjongen. In 't bezit van een hectare bosch, (zware dennen) te midden waarvan mijn huis staat, zorg ik al sinds jaren voor de diverse vogels en verschafte hen diverse en allerhande soorten broedkastjes. Met meezen had ik veel succes en in den zomer kreeg ik de geheele familie, vader, moeder en een 6—7 jongen geregeld om mij heen en aten ze uit mijn hand en zelfs uit mijn mond, tot plotseling, nu ongeveer 14 dagen geleden, het jonge gedierte plotseling verdween en ik weet niet waar gebleven zijn. — En jaar tevoren passeerde mij ook iets dergelijks. De oude lui echter bleven op appèl.

Gorssel, 30-9-'34.

H. KETS.

Voederen van Vogels. Daar het 's winters, vooral met sneeuw, zeer moeilijk is, om de, op den grond voedselzoekende, vogels te voederen, kreeg ik het idee, om van de gebruikelijke methodes af te wijken, en een metalen voeder-gelegenheid te maken, waar katten en muizen niet van konden mede eten, en die sneeuw- en ijzel-vrij was, en ten allen tijde in huis kon worden gevuld.

Ik maakte die van *vertind geel koper*, en de resultaten waren prachtig. Zelfs de wantrouwige vinken waren van de partij.

Aangezien niet ieder in de gelegenheid is, die zelf te maken, zocht ik naar een goedkoop te maken gelegenheid, die toch aan bescheiden eischen kon voldoen.

De houdbaarheid en het muishoudend zijn kwamen wat in het gedrang, doch daar tegenover stond, spotgoedkoop en door ieder gemakkelijk te maken.

Op het standpunt staande, dat bij het voederen van vogels het verspreiden van het voeder over een groot veld, waar het voor de vogels verloren raakt en muizen en katten ten goede komt, moet worden tegengegaan, ging ik uit van een gecombineerde vetvoeding, waar alle vogels van konden profiteeren.

Samen gesmolten in uitgebakken vet, worden zooveel broodkruimels, fijn gesneden kaas-korstjes, in doek fijn geklopte olienootjes en in doek iets gekneusd hennipzaad gedaan, dat bij het stollen de massa nog goed in het vet vast zit. Dit mengsel wordt nog in warmen toestand in de voedergelegenheid gebracht, zoodat het gesmolten vet het mengsel daarin goed kan vast hechten.

Nu de voeder-gelegenheid zelf: Twee gewone lange flesschen-kurken worden met een stop-naald (tijdelijk) zoo aan elkaar gestoken dat ze samen een T vormen.

Van een blikken sigarenkistje of oud inmaak- of cacao-busje knipt men met een oude schaar een stuk blik af van 14 bij 12 centimeter langwerpig vierkant, zet een inktpuntje juist in het midden van het vierkant en in het midden van elke zijde ook een; knip langs een schoteltje de vier hoeken rond bij.

Op de werktafel legt men een dikke plank.

Met een hamer en drie dunne draadnagels van 2½ à 3 centimeter lang, wordt nu het blik op de kurken T gespijkerd, en de doorkomende draadnagels omgeslagen.

Daarvoor moet eerst het blik gebogen worden in den vorm van een U, (het beste doet men dit met behulp van een plankje van 2 centimeter dikte) en wel zoodanig, dat de beide korte zijden naar boven komen te liggen.

De kurken T wordt nu juist in het midden gebracht, met de onderpunt wijzend naar de inkt-punt in het midden van het blik (binnen in de U).

De inktpunt in het midden der kortste zijde wordt gehouden in het midden der dwarskurk. Juist een centimeter van de einden der dwarskurk worden nu twee der draadnagels geslagen, en de derde draadnagel een centimeter van het eind van de onderpunt der T.

De drie draadnagels goed vast inslaan. Na losmaken van de onderliggende plank, worden de draadnagels aan de uitstekende einden omgeslagen.

De openingen, die binnen nog overblijven, worden met een paar kleine lapjes dichtgestopt, om eenigszins vet-dicht te zijn, wanneer het vet eerst in de eene en dan in de andere ruimte wordt gebracht.

Het blik wordt nu aan de vier punten (die langs het schoteltje rond waren gemaakt) iets naar buiten gebogen, om meer ruimte voor de grootere vogels te geven.

Een glad dun bamboe stokje, of een balein van een oude paraplu van ongeveer 40 à 45 centimeter lengte wordt in het midden der dwarskurk gestoken (daar waar de stopnaald zat).

Men moet het echter weer kunnen uittrekken, dus eerst een gaatje boren. (Dit voor het geval dat het stokje in den grond vast-vriest).

Het geheel wordt met zwarte strijkspolitoer (zwarte spiritusverniss) zwart en later met donker grijze of donker bruine verf het glimmende zwart alleen van buiten wat dof gemaakt, (niet overschilderen) om de vogels niet af te schrikken.

Is alles goed droog, dan kan men met vetmengsel vullen, en het stokje zoover in den grond steken, dat de onderkant kurk minstens 4 vingers (plm. 8 centimeter) boven den grond komt te staan.

Roodborstjes en schildvinken en meezen kunnen er dan goed bij.

Het is gewenscht er twee of drie te maken, en die op een afstand van elkaar in het gezicht van de woonkamer te plaatsen. Rondom en over een groot veld de eerste twee dagen wat hennipzaad strooien, om de vogels met het vreemde vertrouwd te maken.

Met het oog op sneeuw en voor de grootere vogels maakt men de afstanden verschillend n.l. 4 en 6 en 8 vingers van den grond.

Mochten er lezers zijn, die de onverslijtbare en geheel van metaal vervaardigde voer-gelegenheid, die natuurlijk niet gelijk is aan de boven beschrevene, willen maken of laten maken, dan wil ik gaarne in dit blad beschrijving met teekening geven, met daaraan verbonden soldeer-handleiding. Mogelijk kan ik dan later een metalen nestkast laten volgen.

Wanneer U de Redactie Uwe wenschen wilt kenbaar maken, dan zal deze Uw vraag zeker wel aan mij willen doorgeven.

T. J. S.

Vogels van de Wieringermeerpolder. Broedend zijn aangetroffen: huismus, ringmus, geelgors, grauwe gors, grasmus, rietzanger, groote karekiet, kleine karekiet, merel, grauwe vliegenvanger, kuifleeuwerik, akkerleeuwerik, bruine kiekendief, watersnip, kempshaan, tureluur, grutto, wulp, kluut, scholekster, kievit, bontbekplevier, strandplevier, kokmeeuw, groote stern, vischdiefje, dwergstern, Noorsche stern, patrijs, zomertaling, wilde eend, bergeend, huiszwaluw, boerenzwaluw, houtduif, velduil.

Verder werden waargenomen: rietgors, torenvalk, aschgrauwe kiekendief, zilvermeeuw, mantelmeeuw, kwartelkoning, waterhoen, spreeuw, koekoek, gierzwaluw, ekster, zwarte kraai, ijsvogel, aalscholver, kerkuil, steenuil, ooievaar, lepelaar, blauwe reiger.

Deze opgave betreft alleen de „zomervogels”.

Bij het uitmaaien van een sloot werd door een houw met de mit (maaiwerktuig) een vogel doodelijk getroffen. Wat is dat voor een vogel? „Een dikschieder” riep dadelijk een Groninger en oud-wilstervanger. Dat was dus de grauwe gors.

De karekieten nestelden langs de krekken, hoogstwaarschijnlijk ook in het korenland, maar daar alles met den tractorzelfbinder gemaaid wordt, blijven de gebruikte nesten onopgemerkt.

De wulp had zijn nest in een natte strook veenachtigen grond, dicht bij de Haukes in de buurt van het Amstelmeer. Hier liggen naast elkander weiland, graanland en nog veel noodmengsel. Een klutenkolonie is hier vernietigd. Hier heeft ook de watersnip een nest gehad.

Deze landstreek, rand van het Amstelmeer tot Slootdorp-Terp-den Oever was een waar vogeloord. De afwateringsloten zitten nog vol garnalen en stekelbaarsjes, en daarnaast zijn de slooten en greppels van de zoetwatervoorziening. Grondsoort: veen, klei en stuifzand.

De bergeend heeft haar kroost groot gebracht in de kanalen bij Slootdorp (11 jongen), en mocht zich in de speciale bescherming van de politie verheugen. Wat de groote stern betreft, deze heeft verleden jaar evenals de meeuwen op verschillende plaatsen gebroed, dit jaar minder. De eieren van de heele kolonie zijn geroofd.

De kwartel heeft zijn broedsel groot gebracht, evenals de bruine kiekendief.

Dan heb ik lang een velduilennest bespied en mij weer verwonderd over het ongelijk uitkomen der eieren: 7 stuks. Twee jongen waren al dik in de veeren, twee in dons en twee pas uit den dop.

Een graspieper heeft een jonge koekoek groot gebracht.